

9/2011

XB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky

Jonathan Sherwood:
Pod šednoucím mořem

Michael F. Flynn:
Kde všechny větry spí

Domácí povídky

Ivan Mls:
Vítejte, milí mimozemšťané

Jiří Kábrt:
Tato Pravda

Míla Linc:
Co přináší bouře

Publicistika

Jason Sanford:
Žánrové online časopisy

Aleš Smutný:
Vesmírný šerif,
aneb westernová sci-fi

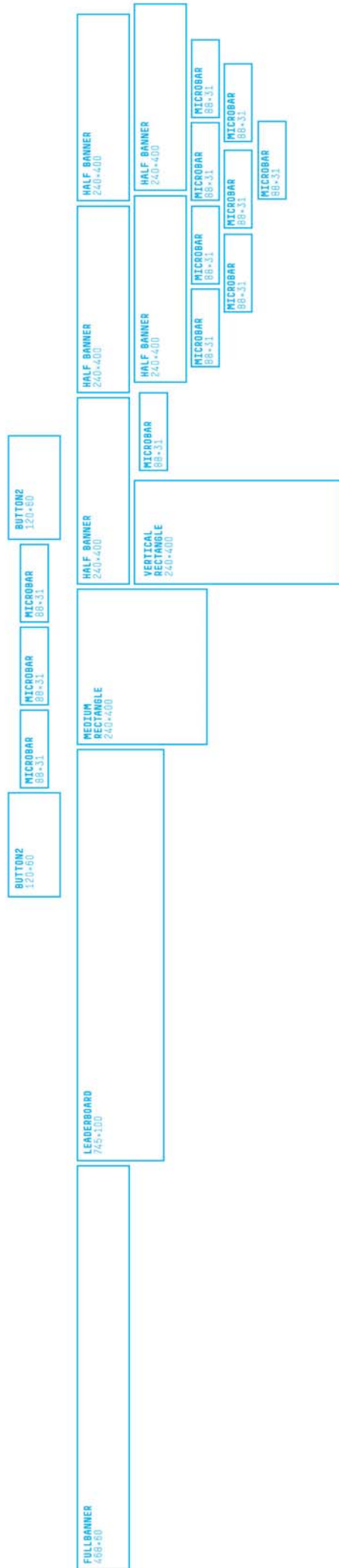
Cena: 75 Kč – 3,05 euro

9 771804 660004 09

Hannu Rajaniemi

Žalozpěv za mladého losa

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Hannu Rajaniemi: Žalozpěv za mladého losa	3
Jonathan Sherwood: Pod šednoucím mořem	10
Michael F. Flynn: Kde všechny větry spí	29

Domácí SF

Ivan Mls: Vítejte, milí mimozemšťané	39
Jiří Kábrt: Tato Pravda	44
Míla Linc: Co přináší bouře	51

Publicistika

Jason Sanford: Žánrové online časopisy	61
Ivan Adamovič: Život s pocitem úžasu 7	62
Aleš Smutný: Vesmírný šerif, aneb westernová sci-fi	64

Fantastická věda

Nenápadná hranice sluneční soustavy; Opsáno v přírodě; Klokani proti globálnímu oteplení	63
---	----

Filmfaroniáda

Filmová soutěž: Saxána a Lexikon kouzel	67
Filmové premiéry: Transformers 3; Harry Potter a Relikvie Smrti – 2.část; Melancholia; Green Lantern; REC 2; Super 8; Klapka!	68

Vivisektor

Lupa: Jiří Walker Procházka: Druhý krok nikam	72
Čtenáři čtenářům; Patrick Ness: Hlas nože;	
Jasutaka Cucui: Konec stříbrného věku;	
Simon R. Green: Šance pro ducha;	
Ch. Farnsworth: Krvavá přísaha; Tom Harper: Lazarova krypta;	
Daniel Wallace: Velká ryba: Román mytických rozměrů;	
Ondřej Červinka: Malá noční můra;	
Jaida Jones a Danielle Bennett: Smiluj se;	
Michail Achmanov: Náboje nikdy nedojdou;	
Sylva Lauerová: Jumaroro; Jan Drnek: Země zaslíbená;	
Cragg Dan, Sherman David: Starfist: První v boji;	
X-Men - První třída: Nejsvětější zítřek;	
Ultimate Fantastic Four: Zrod; <i>Nové knihy</i>	73

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Vydává

Konektor XB 1 s.r.o.

Praha, Vinohrady,

Korunní 810/104, PSČ 101 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

Libertas a.s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a.s.

prodejny firmy Relay

Číslo vychází 5. 9. 2011

© Konektor XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Adam Tredowski

MLAĎOŠI A DINOSAURI.

Tohle zamyšlení ve mně vzbudila poznámka pořadatele Festivalu fantazie Vaška Pravdy, který pravil, že je mu divné a vrtá mu to hlavou, že celková návštěvnost zůstala přibližně stejná, ale z loňských návštěvníků nepřišla asi třetina.

Když jsem se nad tím zamyslel, uvědomil jsem si, že to vlastně odpovídá trendu i ve fandomu jako takovém. Mladí fanoušci (nikoli fanové) zkouší ochutnávku a za nějakou dobu je SF a její akce přestane bavit a odpadnou. Setkal jsem se i s tím, že mi kdosi řekl, že si SF časopisy a knihy kupuje už jenom ze setrvačnosti, víceméně už ho nebaví a ani je nestihá číst. Na druhou stranu mi to trochu připomíná paralelu s jedním poznatkem Ivana Adamoviče, který psal ve svém Slovníku českých autorů SF, že valná většina autorů napsala jednu knížku a pak dala ruce pryč od SF. Bylo to jen takové ochutnání... Asi tak, jak to dělají žraloci při prvním napadení. SF klubů ubývá a lidí, kteří se chtějí účastnit klubových a jiných akcí také. Souvisí to (podle mne) s rozšiřováním vlivu sociálních sítí na internetu a mnohem menší potřebou lidí se scházet ve skutečnosti. V mnoha případech je daleko výhodnější „scházet“ se anonymně nebo pod nějakým „nickem“. Samozřejmě to není jediný důvod, ale řekl bych, že velmi podstatný. Je daleko pohodlnější dojet kousek od vlastní postele k počítači a zůstat v pohodlí domova, než se někam trmácet, utratit peníze za vstupné a nakonec být třeba spokojený s polovinou nebo třetinou pořadů, které navštíví.

Navíc trend zjednodušování až primitivizace, který se dá vyzorovat nejen ve SF, ale i v celé společnosti, odpuzuje lidi od SF akcí už tím, že sem tam ta naše milovaná sci-fi nutí lidi přemýšlet. Mám prostě takový pocit, že v poslední době přiřazení k SF dinosaurům, tedy k lidem, kteří se objeví na SF akcích opakovaně, už nezávisí ani tak na věku či době zapojení do fandomu, ale na ochotě účastnit se vůbec nějaké akce osobně.

Vlado Ríša

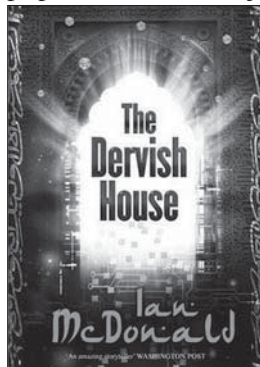
AUKCE ILUSTRACÍ NA STRÁNKÁCH XB-1

Na webových stránkách XB-1 to pěkně žije a jednou ze zajímavých novinek jsou aukce ilustrací použitých právě na stránkách našeho časopisu. Během července se strhl souboj o dvojici ilustrací k novele Epilog od Poula Andersona z červnového čísla. Vítězství v aukci a právo zakoupit ilustrace podepsané výtvarníkem Karlem Zemanem získal uživatel s přezdívkou Dilvermoon. Další aukce budou následovat a o zájemce jistě nebude nouze.

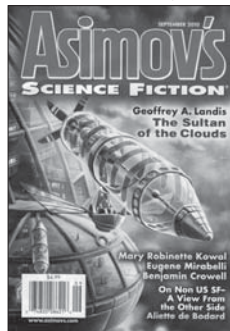
PAMĚTNÍ CENY JOHNA W. CAMPBELLA a THEODORA STURGEONA

Jako každý rok byly i letos uděleny Pamětní ceny Johna W. Campbella a Theodora Sturgeona. V prvním případě se cena uděluje pro nejlepší román uplynulého roku, vítězem se stal Ian McDonald za román Dervišský dům (The Dervish House, 2010), jenž

volně navazuje na u nás vydané tituly Řeka bohů a Brasyl, jakož i na povídky stejného autora, zveřejňované v našem časopisu.

V druhém případě byla oceněna nejlepší povídka „Sultán nebes“ (The Sultan of the Clouds, 2010) od Geoffreyho A. Landise. V českém vy-

dání by se měla snad už brzy objevit v antologii chystané nakladatelstvím Laser-books.

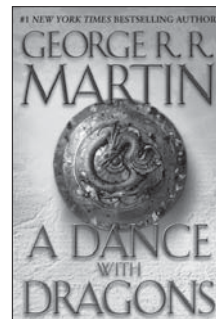
ZEMŘEL EDITOR MARTIN H. GREENBERG

Editor Martin H. Greenberg (nar. 1941) zemřel 25. června po dlouhém boji s rakovinou. Během několika desetiletí sestavil neuvěřitelné množství různých antologií fantastického žánru. Některé z nich vyšly i v českém překladu, ačkoli byly leckdy zaštitěny slavným autorským jménem a Greenberg se práce na nich účastnil jen ve skrytu (např. dvojice ročenek Isaaka Asimova).

TANEC S DRAKY SLAVÍ REKORDNÍ PRODEJE

Dlouho očekávaného pátého dílu Písně ledu a ohně spisovatele G. R. R. Martina se během prvního dne prodalo úctyhodných 298 tisíc kusů. Martin tak s velkým náskokem překonal objem prodeje během prvního dne u jakékoli jiné knihy publikované v roce 2011 na území USA a Kanady.

MAXCON 2011

O třetím zářijovém víkendu 17. – 18. 9. 2011 vypukne Maxcon, setkání příznivců počítačové grafiky, 3D modelace, postprodukce a dalších kreativních odvětví. Jako každoročně od roku 2005, i letos se koná v přednáškovém sálu České zemědělské univerzity v pražském Suchbale. Pořadatel konference, server Maxarea.com, slibuje řadu zajímavých přednášek. Podrobnější informace a registraci je možné najít přímo na stránkách konference www.maxcon.maxarea.com.

Hannu Rajaniemi

Žalozpěv za mladého losa

(ELEGY FOR A YOUNG ELK)

* * *

Tu noc, kdy zastřelil mladého losa, se Kosonen pokusil složit u táborového ohně báseň.

Byl konec dubna a na zemi stále ještě ležel sníh. Kosonen už ale večery trávil raději venku, na kládě u ohně na mýtince, kde stála jeho chata. Otso byl pod širým nebem klidnější a Kosonen dával medvědové společnosti přednost před samotou. Zvíře teď zrovna hlasitě chrápal na haldě jedlových větví.

Z jeho schnoucí srsti se linula vlhká vůně, v níž byl slabě cítit losí trus.

Kosonen vytáhl z kapsy zápisník v měkké vazbě a špačka tužky. Zběžně jej prolistoval; většina stránek byla nepopsaná. Slova mu unikala a dosáhnout je bylo těžší než dosáhnout losa. Až na tohohle, který byl mladý a neopatrný. Starý los by si člověka s medvědem nikdy tak blízko k tělu nepustil.

Začal první prázdnou stránku pokrývat slovy, pevně svíraje tužku.

Paroží. Saffrové paroží. Kdepak. Zmrzlé plameny. Kořeny stromů. Rozcestí osudu. Musí přece existovat slova schopná zachytit ten okamžik, kdy ho do ramene udeřil zpětný náraz kuše a ozval se zvuk šípky vrážející do masa. Ale bylo to jako snažit se chytit na dlaň vložku. Sotva rozeznal její krystalickou strukturu, už roztávala.

Zavřel zápisník a div že jím nemrštil do ohně, ale nakonec si to rozmyslel a zasunul jej zpět do kapsy. Nemá smysl plýtvat kvalitním papírem. Navíc už mu stejně dochází poslední role toaletního papíru v kadibudce.

„Kosonen už zase přemýšlí o slovech,“ zavrčel Otso. „Kosonen by měl víc pít. Pak nepotřebovat slova. Jen spánek.“

Kosonen se zadíval na medvěda. „Myslíš si kdovíjak nejši chytřejší, víd?“ Poklepal na kuši. „Možná bys měl začít losy střílet ty.“

„Otso umět vyčmuchtat, Kosonen střílet. Oba umět pít.“ Otso rozkošnický zív, přičemž odhalil řady zažloutlých zubů. Pak se převálil na bok a z tlamy se mu vydral spokojený vzdech. „Otso si brzy zase přihně.“

Možná měl medvěd pravdu. Možná se potřeboval jen opít. Být básníkem je k ničemu; ti tam nahoře, na obloze, už stejně sepsali všechny básně, co jich na světě je. Nejspíš je pěstovali v nějakých básnických zahradách nebo měli nějaká zvláštní místa, kde se můžete vtělit do slov.

Ale o to přece nešlo. Ta slova musela vyjít z něj, z umoloušaného vousáče žijícího v lese, jemuž za záchod sloužila díra v zemi. Jasná slova z temné hmoty, o tom přece celá poezie je.

Aspoň ta dobrá určitě.

Čekala ho ještě spousta práce. Veverky málem přes noc rozebraly zámek, potvory jedny prašivé. Taky dveře do sklepa potřebovaly vyztužit. Ale to mohlo počkat do zítřka.

Zrovna se chystal otevřít láhev vodky z Otsovy tajné skrýše ve sněhu, když se Marja snesla z nebes jako déšť.

Ten déšť byl nečekaný a studený jako vědro vody, kterou se poléváte v sauně. Dešťové kapky však nedopadly na zem a místo toho obklopily Kosonena. Pod jeho pohledem se pak začaly měnit a spojovat, až vytvořily postavu ženy s tenkými kostmi a svaly z vodní tříště. Vypadala jako skleněná socha. Malá ňadra tvořily dokonalé polokoule, pohlaví rovnostranný stříbrný trojúhelník. Její tvář mu však byla povědomá – malý nosík, vysoké lícní kosti a dobře prořízlá pusa.

Marja.

Otso byl vmžiku na nohou a stanul Kosonenovi po boku. „Špatný pach, pach bohů,“ zavrčel. „Otso kousne.“ Dešťová žena se na něj zvědavě zahleděla.

„Otso,“ pokáral jej Kosonen přísně. Chytil medvěda za drsnou srst na krku a ucítil, jak se obrovské svaly napjaly. „Otso je Kosonenův přítel. Musí Kosonena poslouchat. Teď není čas na kousání. Je čas jít spát. Kosonen bude mluvit s bohy.“ Pak postavil láhev vodky do sněhu medvědovi přímo před čenich.

Otso láhev očichal a přední tlapou z ní seškrábal tající sníh.

„Otso půjde,“ promluvil nakonec. „Kosonen zakřičí, kdyby bůh kousal. Pak se Otso vrátí.“ Načež zručně uchopil láhev tlamou a odklusal svou klátivou medvědí chůzí do lesa.

„Ahoj,“ řekla dešťová žena.

„Nazdar,“ opáčil Kosonen ostražitě. Přemítal, jestli je vůbec skutečná. Bohové náказы byli velice záluční. Jeden z nich mu mohl Marjinu podobu vytáhnout z mysli. Zahleděl se na kuši, v níž nebyla natažená tětíva, a pokusil se zvážit své šance: diamantová bohyně proti básníkovi z lesa, který není zrovna ve formě. Moc velkou naději neměl.

„Tvůj pes mě asi nemá příliš v lásce,“ řekla ta věc, co vypadala jako Marja. Usadila se na kládě a komíhala trpčivými nohama ve vzduchu sem a tam, jak to Marja vždycky dělávala v sauně. Kosonen, jemuž se v hrdle vzpříčilo něco ostrého, došel k závěru, že to musí být ona.

Zakašlal. „Je to medvěd, ne pes. Pes by začal štěkat. Otso rovnou kousne. Není v tom nic osobního, je už prostě takový. Paranoidní starý mrzout.“

„Taky jsem jednoho takového znávala.“

„Já přece nejsem paranoidní.“ Kosonen si přidřepl a pokusil se rozmýchat oheň. „V lese se člověk naučí být opatrný.“

Marja se rozhlédla. „Myslela jsem, že jsme vám, co jste se tu rozhodli zůstat, dali víc vybavení. Vypadá to tu dost... primitivně.“

„Taky že jo. Měli jsme spoustu udelátek,“ odpověděl Kosonen. „Ale nebyla odolná proti nákaze. Sám jsem používal samozaměřovací pušku předtím, než jsem si pořídil tohle,“ poklepal na svou kuši, „ale nakazila se. Tak jsem ji utloukl kamenem a hodil do bažiny. Mám své lyže, pár nástrojů a tohle.“ Zafukal si na spánek. „Zatím mi to stačí. Takže děkuju pěkně.“

Navršil hromádku klestí pod trojici polínek a plameny se během několika okamžiků znovu rozhořely. Za ty tři roky si už osvojil alespoň základní dovednosti pro přežití v divočině. Marjina pleť vypadala v měkké záři ohně skoro lidsky a tak se uvelebil na Otsově hromadě jedlových větví a pozoroval ji. Nějakou chvíli ani jeden z nich nepromluvil.

„A jak se máš ty?“ zeptal se. „Máš pořád co dělat?“

Marja se usmála. „Tvá žena vyrostla. Už je z ní velká holka. Ani nechtěj vědět jak velká.“

„Takže to nejsi ty? S kým to vlastně mluvím?“

„Jsem i nejsem. Jsem sice kompozitka, ale věrná. Něco jako překlad. Tomu bys nerozuměl.“

Kosonen dal do hrnku trochu sněhu na roztání. „No dobře, tak jsem neandrtálec. To uznávám. Ale rozumím tomu, žeš přišla, protože něco potřebuješ. Takže přejdeme k věci, *perkele*“, zakončil nadávkou.

Marja se zhluboka nadechla. „Něco jsme ztratili. Něco důležitého. Nového. Říkali jsme tomu jiskra. Spadlo to do města.“

„Já myslel, že máte ode všeho kopie.“

„Kvantové informace. To na tom bylo to *nové*, kromě jiného. A ty se kopírovat nedají.“

„Tak to máte blbý.“

Mezi Marjinými obočími naskočila vráska. Kosonen si ji vybavil z těch tisíců hádek, jež spolu svedli, a polkl.

„Jestli se mnou chceš mluvit tímhle tónem, prosím,“ odpověděla. „Já myslela, že budeš rád, že mě zase vidíš. Nemusela jsem sem chodit – mohli klidně poslat Mickey Mouse. Ale já tě chtěla vidět. Velká Marja tě chtěla vidět. Dobře, tak ses rozhodl žít takhle, jako nějaký tragický hrdina bloumající po lesích. Tvoje volba. Ale mohl bys mě vyslechnout. Tolik mi ještě dlužíš.“

Kosonen mlčel.

„Chápu,“ pronesla Marja. „Pořád ještě mi dáváš za vinu Esu.“

Měla pravdu. Byla to ona, kdo mu dal pod stromeček ten první stroj. Chlapec potřebuje to nejlepší, co mu můžeme nabídnout, řekla. Svět se mění. Nesmíme dopustit, aby zaostal. Uděláme z něj malého bůžka, stejného, jako je sousedovic kluk.

„Asi bych z toho neměl vinit tebe,“ nadhodil Kosonen. „Ty jsi jen... kompozitka. Nebylas u toho.“

„Ale byla,“ odvětila Marja tiše. „Pamatuju si to. Lépe, než si to ty pamatuješ teď. Taky umím lépe zapomínat a odpouštět. To tys nikdy neuměl. Jen jsi... psal básně. My ostatní jsme se přes to přenesli a zachránili jsme svět.“

„Skvělá práce,“ opáčil Kosonen. Rozhrábl oheň klackem a do vzduchu se spolu s dýmem vznesl oblak jisker.

Zvedla se. „Už toho mám dost,“ prohlásila. „Odcháším. Uvidíme se za sto let.“ Ochlادilo se a kolem Marji se objevila sva-tozář, která se v záři ohně lehce tetelila.

Kosonen zavřel oči a pevně stiskl zuby. Čekal deset vteřin a pak oči otevřel. Marja tam pořád stála a bezmocně na něj upírala zrak. Nedokázal potlačit úsměv. Nikdy neodešla, aniž by neměla poslední slovo.

„Promiň,“ řekl Kosonen. „Už je to dlouho. Žiju v lese s medvědem a to člověku taky na náladě nepřidá.“

„Mně přijde, že ses vůbec nezměnil.“

„No dobře,“ uznal Kosonen a uhladil rukou větve vedle sebe. „Posad se. Zkusíme to znovu. Uvařím kávu.“

Marja se posadila a svým nahým ramenem se dotkla jeho. Byla nezvykle teplá, skoro až teplejší než oheň.

„Ohnivá zeď nás do města nepustí,“ začala. „Už mezi sebou nemáme nikoho... dost lidského. Proběhla sice debata, jestli nemáme někoho takového stvořit, ale... ta se poáhne ještě sto let.“ Povzddechla si. „U nás v nebi se rádi hádáme.“

Kosonen se zašklebil. „Tak to se tam musíš cítit jako doma.“ Ujistil se, že se vráska nevrátila, a pokračoval. „Takže potřebuješ poslíčka.“

„Potřebujeme pomoc.“

Kosonen se zadíval do ohně. Plameny už skomíraly a jen olizovaly zčernalé dřevo. V oharcích se vždycky objevila nějaká nová barva. Anebo je jen vždycky zase zapomněl.

Dotkl se Marjiny ruky. Na omak byla jako mýdlová bublina, na samé hranici propustnosti. Ale neodtáhla ji.

„No dobře,“ prohlásil. „Ale není to jen ze staré známosti, abys věděla.“

„Dáme ti cokoliv, oč si řekneš.“

„Nežádám moc,“ odpověděl Kosonen. „Jen slova.“

* * *

Sluneční paprsky se třpytily na *kantohanki*, sněhu se zmrzlým povrchem, který unesl muže na lyžích i medvěda. Kosonen ztěžka oddechoval. Držet krok s Otsem nebyla ani při jízdě z kopce žádná hračka. V tomhle počasí nicméně bylo na lyžování, na klouzání přes modravé stíny stromů při bezmála nulovém tření, kdy pod vámi syčí sníh, něco povznášejícího.

Příliš dlouho jsem vysedával, pomyslel si. *Měl jsem si už dávno někam vyrazit a ne čekat, až mě o to někdo požádá.*

K železniční trati, strohé průrvě vymýcené v lesním porostu, již procházely dvě kovové kolejnice na šterkovém podloží, do-jeli odpoledne, když už se slunce klonilo k západu. Kosonen si odepnul lyže a zapíchl je do sněhu.

„Mrzí mě, že nemůžeš jít se mnou,“ oslovil Otsua. „Ale město by tě nepustilo dál.“

„Otso ne medvěd z města,“ odvětilo zvíře. „Otso počká na Kosonenu. Kosonen lapí nebeského brouka a vrátí se. Pak se napijeme.“

Neohrabaně medvěda poškrábal v hrubé srsti na krku a ten ho štouchl čenichem do břicha s takovou silou, až Kosonen málem upadl. Pak si odrkl, otočil se a odšoural se do lesa. Kosonen se za ním díval, dokud nezmizel mezi zasněženými stromy.

Stálo ho to tři bolestivé pokusy s prsty vraženými do krku, než z něj vyšlo nanozrnko, které dostal od Marji. Po dávení mu v ústech zůstala hořká pachut. Spolknout je byla jediná možnost, jak tu křehkou věc ochránit před nákazou. Otřel je sněhem, tu průsvitnou, kluzkou a teplou kuličku o velikosti vlašského ořechu. Připomínala mu hračky, jaké se daly v době jeho mládí koupit v automatu na mince v každém supermarketu – plastová vajíčka s překvapením.

Opatrně je položil na koleje, otřel si ze rtů zbytky zvratků a vypláchl si ústa vodou. Pak se na ně zahleděl. Marja věděla, že návody k použití ze zásady nechte, a tak mu ani žádný nedala. „Udělej mi vlak,“ rozkázal.

Nic se nestalo. *Třeba mi to čte myšlenky*, blesklo mu hlavou, a představil si vlak, starou parní lokomotivu valící se se supěním

vpřed. Pořád nic, nepočítaje odraz tmavnoucí oblohy na čirém povrchu zrnka. *Že ona to vždycky musela tak řešit* Marja nedokázala někomu dát dárek, aniž by předtím celé dny nedumala o jeho významu. Jak tam tak nehybně stál, dolehl na něj i přes kožich z vlčí kůže jarní pozůstatek zimního chladu, a tak začal poskakovat na místě a mnout si ruce.

S tím pohybem se zrodil i nápad. Zamračil se, zadíval se na zrnko a vytáhl z kapsy zápisník. Třeba je na čase vyzkoušet Marjin další dar – nebo zálohu, jak je libo. Sotva však stihl napsat úvodní verše, když se v jeho mysli vzepjala slova jako zvířata probuzená z dřimoty. Zaklapl zápisník, odkašlal si a promluvil.

*tyto koleje
zbrousila kola
jež zaznamenala
jména všech cestujících
do oceli a mil
řekl,
je jen dobře,
že ty roky
strávily i naše maso
a zbavily nás tíže
aby nás koleje unesly
a dopravily nás
do města
ve vlaku ze skla a slov*

Veršovánka, pomyslel si pohrdavě, ale to nebylo důležité. Radost ze slov se mu vlila do žil jako vodka. *Škoda jen, že to nezabralo...*

Zrnko se rozostřílo a explodovalo v kouli rozpálenou do běla. Zbytkové teplo se přelilo přes Kosonenovu tvář. Žhnoucí chapadla se s tápáním protáhla kolem něj, aby mohla vysát uhlík a kov z kolejnic a stromů. Tančila jako elektrické oblouky svářeček, rýsuje do vzduchu linie a povrchy.

A najednou tam stál vlak.

Byl průsvitný, se stěnami tenkými jako papír a křehkými koly jako vyfoukanými ze skla, skica parní lokomotivy s jedním vagonem z kresleného filmu, uvnitř vybavený pavučinkovými sedadly, přesně takový, jaký si jej představoval.

Nastoupil do něj, očekávaje, že se křehká struktura pod jeho vahou rozkolísá, ale ukázalo se, že je pevná jako skála. Nanozrnko leželo nevinně na podlaze, jako by se nic nestalo. Opatrně je zvedl, odnesl ven a zahrabal do sněhu v místě, které označovaly zapíchnuté lyže a hůlky. Pak vzal do ruky batoh, vrátil se do vlaku a uvelebil se do jednoho z křesel lehoučkých jako pápěří. Vlak se dal sám od sebe do ladného pohybu. Kosonenovi se zdálo, že koleje pod ním šeptají, ale nedokázal rozeznat slova.

Díval se, jak kolem ubíhá tmavnoucí les. Na jeho údy ztěžka dolehlo celodenní putování. Vzpomínka na sních pod lyžemi splynula s pohybem vlaku a Kosonen ve chvílce usnul.

* * *

Když se probudil, byla už tma. Na obzoru žhnul jantarový svit ohnivé zdi jako bouřkový mrak.

Vlak mezitím zrychlil. Z temného hvozdů za okny se stala

rozmazaná šmouha a šepot kolejí se proměnil v tichou staccatovou píseň. Kosonen polkl, když vlak překonal zbývající vzdálenost během několika minut. Ohnivé zeď vyrostla do podoby mlžné kupole zářící žlutavým vnitřním světlem a město bylo vidět jako nezřetelná silueta pod ní. Budovy působily dojmem, že se pohybují jako obří stínové loutky.

A to už se zeď tyčila přímo před vlakem v podobě planoucí zástěny, neprostupné hradby z jantaru a soumraku, která přehrazovala trať. Kosonen sevřel křehký rám sedadla, až mu zbělely klouby. „Zpomal!“ vykřikl, ale vlak ho neslyšel a narazil plnou parou do ohnivé zdi, až pasažéři zachrastilo v kostech. Následoval záblesk a pak Kosonena něco zvedlo ze sedadla.

Měl pocit, že se topí, ale místo vody se vznášel v nekonečném moři jantarového světla, až na to světlo úplně prázdném. Svědila ho kůže a chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že nedýchá.

A pak se ozval přísný hlas.

Zde nemají lidé co dělat řekl. *Zavřeno. Zákaz vstupu. Vrať se.*

„Mám tu poslání,“ odpověděl Kosonen. Jeho hlas se v tom světle nesl bez ozvěny. „Od tvých stvořitelů. Příkazují ti, abys mě pustila dál.“

Zavřel oči a před ním se zhmotnil Marjin třetí dar, jímž nebyla slova, ale číslice. Nikdy neměl moc dobrou paměť, ale Marjin dotyk byl jako pero napuštěné kyselinou, jehož tahy se mu vypálily do mozku. Odříkal nekonečnou řadu číslic jednu po druhé.

Smíš vstoupit, oznámila ohnivé zeď. *Ale jen to, co je lidské, odsud smí opět odejít.*

Vzápětí tu znovu byl vlak a rychlý pohyb, ostré a skutečné jako ozdoba vystřižená z papíru. Vrátil se i soumrakový svit ohnivé zdi, ale místo lesa se kolem tratě táhly tmavé budovy, které na něj zíraly slepými okny.

Kosonena svědily ruce. Byly čisté, stejně jako jeho oděv; špína z nich zmizela do posledního smítka. Kůži měl zarudlou a rozbolavělou, jako kdyby právě vylezl ze sauny.

Potom vlak konečně zpomalil, zastavil ve ztemnělém ústí nádraží, a Kosonen se ocitl ve městě.

* * *

Město tvořila dýchající a bzučící džungle kovu, betonu a kovu. Ve vzduchu byl cítit ozon. Průčelí budov v okolí nádraží vypadala skoro tak, jak si je pamatoval, ale něco mu na nich nesedělo. Koutkem oka viděl, jak se *hýbou* a převalují ve spánku jako zvířata s kůží z kamene. Nikde žádné stopy života, nepočítaje shluk holubů, kteří poskakovali nahoru a dolů po schodech a dívali se na něj safírovými očima.

Přijel autobus plný beztvárných lidí, kteří vypadali jako figuríny používané při nárazových testech a seděli nepřírozeně klidně. Kosonen se do něj rozhodl raději nenastupovat a místo toho zamířil přes prostranství k hlavní nákupní třídě. Někde s hledáním té jiskry začít musí. Bude zářit, řekla mu Marja. Nemůžeš ji přehlédnout.

Na parkovišti uviděl něco, co vypadalo jako autovrak ležící na boku, s kapotou pomačkanou jako odhozená plechovka od piva a pokrytou bílým holubím trusem. Ale když kolem něj Kosonen procházel, motor se rozeřval a kryt motoru se odklopil.

Zevnitř vystřelil syčící chumel chapadel a začal se po něm sápat.

Podářilo se mu vyvinout poměrně slušnou rychlost, než se autopřišera postavila na kola. Na protějším konci prostranství začínaly úzké uličky, jimiž určitě neprojde. Utíkal, v břiše studené závaží, nohy kmitající jako písky.

Kuše ho bolestivě tloukla do zad, kde ji měl připevněnou, zatímco se zoufale snažil ji přetáhnout přes hlavu.

Nestvůra ho povýšeně předjela a otočila se. Pak se vyřítla přímo proti němu. Chapadla se z planoucí tlamy jejího motoru rozvinula do hotového vějíře hadů.

Kosonen na druhý pokus založil šipku do kuše a vystřelil. Ucítit dloubnutí zpětného nárazu, ale šipka se neškodně odrazila od čelního skla nestvůry. Zřejmě ji však vyvedla z míry natolik, že Kosonen stihl uskočit. Vrhle se k zemi, dopadl s bolestivým zaduněním na chodník a převálil se.

„Pomozte mi někdo, *perkele*,“ zanadával bezmocně a vyškřábal se na nohy, lapaje po dechu, zatímco nestvůra pomalu couvala a z jejího motoru se linulo vrčení. Ucítit zápach spálené gumy smísený s vůní ozonu. *Třeba ji přeperu*, prolétla mu hlavou šílená myšlenka, když rozpřáhoval ruce, odhodlán už dál neutíkat. *Ještě jednu báseň...*

Náhle před nestvůrou něco přistálo ve víru křídel. Holub. Kosonen i oživlé auto se na něj udiveně zadívali. Holub zavrkal a vybuchl.

Tlaková vlna mu zalomcovala ušními bubínky a ve svitu bělostné ohnivé koule celý svět na okamžik zčernal. Kosonena to znovu odhodilo na zem, kde skončil na jedné hromadě s batohem. Byl celý rozbolavělý a v uších mu zvonilo. O deset metrů dál ležel doutnající, k nepoznání zdeformovaný vrak autopřišery.

Vedle Kosonena ozobával další holub něco, co vypadalo jako kousky kovu. Pak zvedl hlavu a upřel na něj svá safírová očka, v nichž se odrážely plameny. Poté vzlétl, zanechávaje po sobě drobnou bílou hromádku trusu.

* * *

Hlavní nákupní třída byla opuštěná. Kosonen postupoval obezřetně pro případ, že by se objevila další oživlá auta, a držel se poblíž úzkých uliček a vchodů. Záře ohnivé zdi byla mezi budovami slabší a v oknech tančila podivná světélka.

Kosonen si uvědomil, že má hlad. Od poledne nejedl a putování i boj si na něm vybraly svou daň. Našel si liduprázdnou kavárnu na rohu ulice, která vypadala bezpečně, vybalil svůj malý přenosný vaříč a ohřál si vodu. Veškerý proviant, který dokázal poshánět, sestával převážně z plechovek polévky a sušeného losího masa, ale kručící žaludek nehodlal protestovat. Vůně jídla otupila Koronenovu ostražitost.

„Tohle je můj podnik,“ ozval se něčí hlas. Kosonen leknutím vyskočil a sáhl po kuši.

Ve dveřích stála shrbená skřetí postava oblečená v cárech. Zčuchanými vlasy a plnovousem orámovaná tvář přichozího se leskla potem a špínou. Porézní pokožku měl posetou drobnými safírovými výrůstky připomínajícími jizvičky po neštovicích. Kosonen si myslel, že život v lesích ho vůči lidským pachům učinil naprosto imunním, ale kolem neznámého se vznášel nahořklý odér potu a zvětralé pálenky, z něhož mu bylo na zvracení.

Neznámý vešel dovnitř a usadil se naproti Kosonenovi. „Ale to nevadí,“ pokračoval přátelivě. „Poslední dobou tu moc návštěv nemívám, ale se sousedy přece musíme udržovat dobré vztahy. *Saatana*, není to náhodou instantní polévka?“

„Klidně si dejte se mnou,“ vybídl ho Kosonen zdráhavě. Za ty roky už potkal pár dalších, co se tu rozhodli zůstat, ale obvykle se jim vyhýbal – každý z nich měl vlastní důvody, proč neodešel do nebe, a jen pramálo společného s ostatními.

„Díky. Tomu říkám dobré sousedské vztahy. Mimochodem, já jsem Pera.“ Skřet natáhl ruku.

Kosonen jí opatrně potřásl, vnímaje zvláštní zubaté výstupky pod Perovou kůží. Bylo to jako stisknout rukavici naplněnou drceným sklem. „Kosonen. Ty tu bydlíš?“

„Kdepak, tady v centru ne. Chodím sem jenom vykrádat domy. Jenže ty jsou teď pěkně mazané a nechťejí pustit chlup. Už ani polévka se nedá sehnat. Včera mě málem sežral obchodní dům Stockmann. Nežije se tu snadno.“ Pera potřásl hlavou. „Ale pořád lepší než venku.“ V očích měl vychytralý výraz. *Zůstáváš tady, protože chceš*, říkal si v duchu Kosonen, *nebo protože tě zeď už nepustí ven?*

„A bohů náказы se nebojíš?“ zeptal se nahlas a podal jednu z ohřátých plechovek Perovi, který ji jedním hltem vyprázdnil. K ostatním pachům se přidala vůně zeleninové polévky.

„Těch už se bát nemusíme. Všichni pomřeli.“

Kosonen se udiveně zahleděl na Peru. „Jak to víš?“

„Holubi mi to řekli.“

„Holubi?“

Pera opatrně vytáhl něco z kapsy svého rozedraného kabátu. Byl to holub. Měl safírový zobák i oči a peří s modravým nádechem. Zazmítal se v mužově sevření a rozepjal křídla.

„Moji malí kamarádi,“ prohlásil Pera. „Myslím, že už jsi měl tu čest.“

„Ano,“ přitakal Kosonen. „To tys poslal holuba, co vyhodil do povětří to oživlé auto?“

„Sousedi si přece mají pomáhat, ne? To nestojí za řeč. A ta polévka byla moc dobrá.“

„A co říkali o bozích náказы?“

Pera se zašklebil, předváděje kolozubý škleb. „Když je to tu uvězněno, začali mezi sebou bojovat. Protože nebylo dost moci pro všechny, chápeš? Takže se strhla rvačka o vůdcovství, jako v Highlanderovi. Holubi mi občas nosí obrázky. Hnus. Exploze. Nanouří pojíždající lidi. Ale nakonec to zabalili všichni do posledního. Teď je to můj píseček.“

Tak Esa už to má taky za sebou, Kosonena překvapilo, s jakou naléhavostí se v něm i teď ozval pocit ztráty. *Takhle je to lepší. Polkl. Nejdřív ale dodělám tu práci. Na truchlení teď není čas. Budu na to myslet, až se vrátím domů. Napíšu o tom báseň. A řeknu to Marje.*

„Dobrá tedy,“ promluvil Kosonen. „Taky jsem právě na lovu. Myslíš, že by mi tvoji... kamarádi mohli pomoci? Hledám jednu svítivou věc. Když mi pomůžeš, dám ti všechnu polévku, kterou mám. I losí maso. A potom přinesu další. Co ty na to?“

„Holubi najdou všechno,“ odvětil Pera a olízl si rty.

* * *

Holubář byl v bludišti města zjevně jako doma a proplétal se